

รธน. มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๓

พ.ร.บ. ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ มาตรา ๑๐๐ และมาตรา ๑๒๒

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ เป็นบทบัญญัติอธิบายหรือให้ความหมายของคำต่าง ๆ ให้ความหมายชัดเจนภายในกรอบวัตถุประสงค์ของกฎหมาย เพื่อให้การปฏิบัติตามกฎหมายเป็นไปโดยถูกต้องตรงกับเจตนารมณ์ที่แท้จริงของกฎหมาย มาตรา ๑๐๐ เป็นบทบัญญัติห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินกิจการใน ๔ ลักษณะ และกำหนดการกระทำอันเป็นความผิด เพื่อป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นใช้อำนาจหน้าที่ของตนไปในทางอันจะนำมาซึ่งการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม โดยให้นำมาใช้บังคับกับคู่สมรสของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย และมาตรา ๑๒๒ เป็นบทกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน เพื่อให้กฎหมายมีสภาพบังคับใช้ได้จริง ซึ่งอยู่ในขอบเขตอันเหมาะสมทางกฎหมาย โดยวรรคสองบัญญัติเพื่อความเป็นธรรมว่าหากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้รู้เห็นยินยอมด้วยในการที่คู่สมรสของตนดำเนินกิจการตามมาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้นั้นไม่มีความผิด บทบัญญัติดังกล่าวมิได้จำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลจนเกินสมควรและมิได้กระทบต่อสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพ มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป มิได้มุ่งหมายให้ใช้บังคับเป็นการเจาะจง และเป็นบทบัญญัติที่ใช้อยู่ในเวลาที่ยังไม่มีการตั้งที่กล่าวหา มิใช่บทบัญญัติที่มีผลย้อนหลังไปลงโทษทางอาญาแก่บุคคล ทั้งมิได้เป็นบทสันนิษฐานความผิด อันจะเป็นภาระให้จำเลยพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของตนเอง แต่โจทก์ยังต้องมีภาระพิสูจน์การกระทำและเจตนาของจำเลยให้ครบองค์ประกอบความผิดเช่นเดียวกับความผิดอาญาทั่ว ๆ ไป มิได้ล่วงละเมิดเสรีภาพในการประกอบอาชีพจนเกินความเหมาะสมพอควรแก่กรณี และสอดคล้องกับหลักนิติธรรม หลักนิติรัฐ และหลักธรรมาภิบาล อันเป็นหลักการสำคัญของรัฐธรรมนูญ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๓

ย่อโดย นายนิพัทธ์ หงษ์มณี
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญชำนาญการ

นายธรรมรงค์ จันทร์ดำ
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๑๐

นางสาวธาริณี มณีรอด
ผู้อำนวยการสำนักคดี ๔